

روز ملی هوای پاک

مارال چاوشی تهرانی

دانشجوی کارشناسی محیط زیست دانشگاه تهران

آلودگی هوا یکی از تبعات انقلاب صنعتی در سراسر جهان می‌باشد و آسیب‌های گسترده‌ای در تمام بخش‌ها از جمله مسائل زیست‌محیطی، سلامت جسمی و روانی انسان، سبک زندگی و ... داشته است. لذا استفاده از برنامه‌های نمادین در سراسر دنیا می‌تواند باعث جلب افکار عمومی و همچنین مسئولین به سمت این مسائل باشد. از جمله این برنامه‌ها می‌توان به نامگذاری روزهای مشخصی تحت عناوین مختلف مانند روز بدون خودرو، روز بدون دود و ... در کشورهای مختلف اشاره کرد که در این روزهای مشخص اقدامات بخصوصی انجام می‌شود.

در واقع این روزهای نمادین برای این است که توجه افراد جامعه به سمت فعالیت‌های ساده‌ای جلب شود که می‌توانند برای بهبود کیفیت هوا انجام دهند و لزوماً این اقدامات نیازمند هزینه‌های کلان نیستند و در واقع یک سری اقدامات کنترلی ساده هستند.

در کشور ما نیز بحران آلودگی هوا مدت هاست که بر کلان شهرهایی از جمله تهران، اصفهان، اهواز، تبریز، مشهد و ... سایه انداخته و آسیب‌های بی‌شماری را هم به همراه داشته است. با نگاهی به گستردگی این تبعات و مرگ‌ومیرهای ناشی از آلودگی هوا، لزوم نامگذاری یک روز خاص برای هوای پاک احساس می‌شود. بر همین اساس از سال ۱۳۷۴، مسئولین ستاد اجرایی کاهش آلودگی هوا با همکاری اداره کل محیط‌زیست تهران اقداماتی را در این حیطه آغاز کردند و سرانجام در سال ۱۳۷۷ به منظور ایجاد حساسیت نسبت به مسئله آلودگی هوا، روز ۲۹ دی ماه را روز ملی هوای پاک اعلام نمودند. می‌توان به این موضوع اشاره کرد که قدمت نامگذاری این روز نمادین در کشور ما حتی از کشورهایی نظیر ایتالیا و فرانسه هم بیشتر است.

علت نامگذاری این روز در فصل زمستان :

در فصل زمستان باتوجه به شرایط جوی و پدیده وارونگی هوا، میزان آلودگی هوا افزایش می‌یابد و لازم است که افراد فعالیت‌های روزانه خود را که منجر به تولید آلودگی هوا می‌شود تا حدی کنترل

کنند و همچنین تغییری در سبک زندگی افراد رخ می‌دهد برای مثال فعالیت کودکان در محیط‌های باز محدود شود و افراد مسن یا افرادی که بیماری‌های قلبی و ریوی دارند تا حد ممکن از منزل خارج نشوند. در نتیجه حساسیت به مسئله آلودگی هوا در فصل زمستان بیشتر می‌شود و نیاز به آگاه‌سازی و اقدامات کنترل‌کننده آلودگی افزایش می‌یابد.

برخی از اقدامات انجام‌شده در روز ملی هوای پاک :

- رونمایی از سامانه ملی تهیه فهرست انتشار آلاینده‌های هوای کلانشهرهای کشور (۱۳۹۸)

- نشست کارگاه تخصصی با هدف شناخت و ارزیابی ریسک‌های زیست‌محیطی نیروگاه به مناسبت روز ملی هوای پاک با حضور مدیران و معاونین شرکت مدیریت تولید برق منتظر قائم به میزبانی معاون فنی اداره کل حفاظت محیط زیست استان در محل نیروگاه منتظر قائم (۱۳۹۸)

- افتتاح اولین ایستگاه سنجش گردوغبار در استان گلستان (۱۳۹۸)

- خاموش کردن یکی از فلرهای شرکت نفت فلات قاره خارك برای همیشه به منظور کاهش آلودگی هوا (۱۳۹۷)

- برگزاری دوره آموزشی مدیریت سبز با همکاری مرکز آموزش و پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان همدان برای مدیران (۱۳۹۷)

- اجرای طرح جنگلانه و بذرکاری برای چهارمین سال متوالی همزمان با روز ملی هوای پاک در ارتفاعات پارک جنگلی قهستان قاین (۱۳۹۶)

- رونمایی از اولین مدرسه جامع محیط‌زیستی در شهرستان محلات (۱۳۹۵)

- افتتاح سیستم پالایش آنلاین شرکت نفت پاسارگاد منطقه غرب (۱۳۹۵)

- درختکاری ارتفاعات حاشیه شهرستان

- آبیگ همزمان با روز ملی هوای پاک (۱۳۹۴)
- برگزاری کارگاه‌های آموزشی متعدد در زمینه حفاظت از محیط‌زیست (۱۳۹۴)
- افتتاح ۳ مدرسه جامع محیط‌زیستی در اراک (۱۳۹۴)
- برگزاری نخستین گفتمان زیست‌محیطی دانشجویی در زنجان (۱۳۹۴)
- تصویب نهایی سند برنامه ارتقاء شاخص‌های زیست‌محیطی استان مرکزی (۱۳۹۳)
- افتتاح ایستگاه سنجش ذرات معلق کمتر از ۲٫۵ میکرون شهر دلیجان (۱۳۹۳)
- امضای تفاهم‌نامه همکاری مشترک بین اداره حفاظت محیط زیست شهرستان نیشابور و اداره آموزش و پرورش شهرستان (۱۳۹۳)
- برگزاری کارگاه‌های آموزشی متعدد در زمینه حفاظت از محیط‌زیست (۱۳۹۳)
- توجه و تأکید بر انجام معاینه فنی (انجام رایگان یا با هزینه کمتر در این روز)
- برگزاری همایش‌های هوای پاک
- نواختن زنگ هوای پاک در مدارس
- برگزاری مسابقات دوچرخه‌سواری در کشور
- برگزاری مصاحبه و نشست‌های خبری با مسئولین مربوطه در استان‌ها
- بازدید از مراکز معاینه فنی استان‌ها

شعار سال	سال برگزاری
معاینه فنی خودرو	۱۳۸۰
سوخت پاک، هوای پاک (CNG)	۱۳۸۱
حمل و نقل عمومی سبز	۱۳۸۲
عزم ملی برای جایگزینی خودرو فرسوده	۱۳۸۳
آموزش کلید کاهش آلودگی هوا	۱۳۸۴
گسترش سامانه حمل و نقل عمومی و حرکت به سوی دولت الکترونیک	۱۳۸۵
هوای پاک، مصرف بهینه، انسان سالم	۱۳۸۶
معاینه فنی، خودروی سالم، هوای پاک	۱۳۸۷
اصلاح الگوی مصرف، هوای پاک، حقوق شهروندی	۱۳۸۸
هدفمندی پیرانه‌ها، هوای پاک	۱۳۸۹

سال ۱۳۹۳

سال ۱۳۹۴

سال ۱۳۹۵

سال ۱۳۹۶

سال ۱۳۹۷

سال ۱۳۹۸